CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA

EGZAMIN MATURALNY
OD ROKU SZKOLNEGO 2014/2015

JĘZYK UKRAIŃSKI
POZIOM ROZSZERZONY

PRZYKŁADOWY ZESTAW ZADAŃ

Czas pracy: 180 minut

GRUDZIEŃ 2013

Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie.

Тема 1. На основі наведеного фрагменту сформулюй проблему та обміркуй її. Використай тези й роздуми з тексту Євгенії Кононенко і звернися до іншого тексту культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 300 слів.

Євгенія Кононенко

Heroine or bad girl?

Фактів нема, є лише інтерпретації
Ф. Ніцше

Першим поштовхом до написання цього тексту стала публікація дворічної давнини рейтингу ста найвпливовіших жінок України в жовтневому числі часопису «Фокус» за 2006 р. Щойно вийшов «Фокус» – 2008 із відповідним рейтингом, який, вочевидь, для цього видання став щорічним. До списку, який складався здебільшого із жінок-політиків та зірок шоу-бізнесу, потрапили дві письменниці: Ліна Костенко (надалі ЛК) та Оксана Забужко (надалі ОЗ). Причому і ЛК, і ОЗ посіли досить престижні місця у списку зі ста позицій. Усвідомлюючи відносність численних рейтингів, які вже давно стали загальним місцем сучасного медіапростору, на які звертають увагу тільки в день оприлюднення, варто визнати: ці дві жінки таки вихопилися з того кола невеликого радіуса, яким є українська література в Україні та по-різному, але реально існують у тому хаотичному просторі, яким є українська культура. Обидві по-різному, але таки привертають до себе увагу. Це дослідження, розпочате вже давно, ніяк не могло добігти кінця, бо в процесі його проведення весь час з'являлися нові матеріали, яких просто не можна не ввести до контексту.

У 1999 р. у рамках проекту Українського центру культурних досліджень «Герої й знаменитості в українській культурі» було написано текст «Співоча душа України», де зроблено спробу компаративного аналізу трьох українських героїнь-піснетворець: Марусі Чурай, Лесі Українки й тої ж таки Ліни Костенко. Дослідження було проведено із застосуванням схем американських культурологів Дж. Нахбара та К. Лоуза – на нашу думку, досить конструктивного апарату для розкриття проблематики багатьох культурних героїв, а потім було застосовано до героїв і знаменитостей України.[1] У результаті цього дослідження було показано, що в основі кожної культурної постаті – «національний міф про героїчну українку, яка своєю полум'яною творчістю, силою духу, а також силою впливу на маси зрівнялася із чоловіком, одначе, зберегла ніжну душу, відкриту до кохання». Після першого оприлюднення списку впливових жінок виникла спокуса застосувати ту ж методологію типологічного зіставлення вже до культурних постатей ЛК та ОЗ. Бо ж схоже на те, що до трійці українських культурних героїнь-піснетворець додали четверту. Отже, вже за незалежності міф про героїчну українку-піснетворицю здобув іще одне, вже четверте втілення? Чи четверта – то лише знаменитість, не героїня? У будь-якому разі, порівняння ОЗ із ЛК є науково плідним і культурно вмотивованим.

http://artvertep.com/news/8292.html

[1] Див.: «Герої та знаменитості в Українській культурі», Київ 1999; Олександр Гриценко, «Своя мудрість: Національна міфологія та громадянська релігія в Україні», Київ 1998.

Тема 2. Зроби порівняльний аналіз наведених творів. Твоя робота повинна налічувати мінімум 300 слів.

Леся Українка

***

Слово, чому ти не твердая криця,
Що серед бою так гостро іскриться?
Чом ти не гострий, безжалісний меч,
Той, що здійма вражі голови з плеч?

Ти, моя щира, гартована мова,
Я тебе видобуть з піхви готова,
Тільки ж ти кров з мого серця проллєш,
Вражого ж серця клинком не проб'єш...

Вигострю, виточу зброю іскристу,
Скільки достане снаги мені й хисту,
Потім її почеплю при стіні
Іншим на втіху, на смуток мені.

Слово, моя ти єдиная зброє,
Ми не повинні загинуть обоє!
Може, в руках невідомих братів
Станеш ти кращим мечем на катів.

Брязне клинок об залізо кайданів,
Піде луна по твердинях тиранів,
Стрінеться з брязкотом інших мечей,
З гуком нових, не тюремних речей.

Месники дужі приймуть мою зброю,
Кинуться з нею одважно до бою...
Зброє моя, послужи воякам
Краще, ніж служиш ти хворим рукам!
25/XI 1896

Л. Українка, *Твори*, Київ 1971, с. 54.

Ліна Костенко

***

Страшні слова, коли вони мовчать,
коли вони зненацька причаїлись,
коли не знаєш, з чого їх почать,
бо всі слова були уже чиїмись.

Хтось ними плакав, мучився, болів,
із них почав і ними ж і завершив.
Людей мільярди і мільярди слів,
а ти їх маєш вимовити вперше!

Все повторялось: і краса, й потворність.
Усе було: асфальти й спориші.
Поезія – це завжди неповторність,
якийсь безсмертний дотик до душі.

1987

Л. Костенко, О. Олесь, В. Симоненко, В. Стус, *Поезія*, Київ 2000, с. 180.

WYPRACOWANIE

na temat nr ……

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BRUDNOPIS ***(nie podlega ocenie)***